

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

26. aprill 2017*

Eelotsusetaotlus — Transport — Maanteevedu — Juhiluba — Direktiiv 2006/126/EÜ — Artikli 13 lõige 2 — Mõiste „enne 19. jaanuari 2013 antud juhtimisõigus“ — Siseriiklikud õigusnormid, millega see direktiiv on üle võetud — Juhiloa omandamise kohustus, mis on kehtestatud isikutele, kes said enne nende õigusnormide jõustumist loa juhtida mopeedi ilma juhiloata

Kohtuasjas C-632/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Înalta Curte de Casație și Justiție (Rumeenia kõrgeim kassatsioonikohus) 12. novembri 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 30. novembril 2015, menetluses

Costin Popescu

versus

Guvernul României,

Ministerul Afacerilor Interne,

Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor,

Direcția Rutieră,

Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor,

EUROOPA KOHUS (neljas koda)

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud E. Juhász (ettekandja), C. Vajda, K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— C. Popescu, enda nimel,

— Rumeenia valitsus, esindajad: R.-H. Radu ning O.-C. Ichim ja E. Gane,

* Kohtumenetluse keel: rumeenia.

— Slovakkia valitsus, esindaja: B. Ricziová,

— Euroopa Komisjon, esindajad: L. Nicolae ja J. Hottiaux,

olles 24. novembri 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT 2006, L 403, lk 18) sätteid, eriti artikli 13 lõiget 2 koostoimes põhjendusega 5.
- 2 Taotlus on esitatud kohtuvaidluses, mille üks pool on Costin Popescu ja teisel poolel on Guvernul României (Rumeenia valitsus), keda esindab Secretariatul General al Guvernului (valitsuse peasekretariaat), Ministerul Afacerilor Interne (siseministerium), Direcția Regim Permise de Conducere și înmatriculare a Vehiculelor (juhilubade ja sõidukite registreerimise amet), Direcția Rutieră (maanteeamet) ning Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor (juhilubade ja sõidukite registreerimisega tegelev kohalik asutus), ja mis puudutab enne direktiivi 2006/126 siseriiklikku õigusesse üle võtva Rumeenia õigusakti jõustumist ilma juhiloata mopeedi juhtima õigustatud isikutele sellise sõiduki juhtimise jätkamiseks pandud juhiloa omandamise kohustust.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 2006/126 põhjendus 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Juhilubasid käsitlevad eeskirjad on oluline osa ühisest transpordipoliitikast, need aitavad parandada liiklusohutust ning hõlbustavad selliste isikute vaba liikumist, kes asuvad elama muus liikmesriigis kui juhiloa väljastanud liikmesriik [...]“

- 4 Direktiivi põhjenduse 5 kohaselt ei tohiks see direktiiv piirata enne selle kohaldamiskuupäeva antud või saadud olemasolevaid juhtimisõigusi.

- 5 Direktiivi põhjendus 8 on sõnastatud järgmiselt:

„Liiklusohutust silmas pidades tuleks ette näha juhilubade väljastamise miinimumnõuded. Sõidueksamite ja loa andmise nõudeid tuleb ühtlustada. Selleks tuleks määratleda veokite juhtimiseks vajalikud teadmised, oskused ja käitumine, võtta sõidueksami ülesehituses neid mõisteid arvesse ning määratleda uuesti veokite juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuded.“

- 6 Direktiivi põhjenduse 13 kohaselt suurendab mopeedi juhtimiseks vajaliku juhiloa kategooria kehtestamine eelkõige liiklusohutust kõige nooremate juhtide hulgas, kes statistika järgi osalevad liiklusõnnetustes kõige sagedamini.

7 Direktiivi 2006/126 põhjendus 16 on sõnastatud järgmiselt:

„[Nõukogu 29. juuli 1991. aasta d]irektiivis 91/439/EMÜ [juhilubade kohta (EÜT 1991, L 237, lk 1; ELT eriväljaanne 07/01, lk 317)] sätestatud juhiloamudel tuleks asendada plastkaardi kujul esineva ühtse mudeliga. Samal ajal tuleb seda juhiloamudelit kohandada seoses mopeedide jaoks uue juhilubade kategooria ning mootorrattaste jaoks uue juhilubade kategooria kehtestamisega.“

8 Direktiivi artikkel 4 „Kategooriad, mõisted ja vanuse alampiirid“ sätestab:

„1. Artiklis 1 sätestatud juhiluba annab õiguse juhtida allpool määratletud kategooriate mootorsõidukeid. Juhiloa võib väljastada alates iga kategooria jaoks määratletud vanuse alampiirist. „Mootorsõiduk“ on igasugune teel oma jõuallika abil iseliikuv sõiduk, välja arvatud rööbassõiduk.

2. Mopeedid

AM-kategooria

— Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/24/EÜ (kahe- või kolmerattaliste mootorsõidukite tüübikinnituse kohta) [, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/61/EMÜ (EÜT 2002, L 124, lk 1; ELT eriväljaanne 13/29, lk 399)] artikli 1 lõike 2 punktis a määratletud kahe- ja kolmerattalised sõidukid valmistajakiirusega kuni 45 km/h (välja arvatud sõidukid valmistajakiirusega kuni 25 km/h) ning direktiivi 2002/24/EÜ artikli 1 lõike 3 punktis a määratletud kerged neljarattalised sõidukid.

— Vanuse alampiir AM-kategooria puhul on 16 aastat.

[...]“

9 Direktiivi 2006/126 artikkel 7 „Juhiloa väljaandmine, kehtivus ja uuendamine“ sätestab:

„1. Juhiluba väljastatakse ainult neile taotlejatele:

- kes on sooritanud oskuste ja käitumise eksami ja teooriaeksami ning kelle tervislik seisund vastab nõuetele II ja III lisa sätete kohaselt;
- kes on sooritanud üksnes AM-kategooria teooriaeksami – liikmesriigid võivad taotlejatelt nõuda oskuste ja käitumise eksami sooritamist ja arstliku läbivaatuse tegemist.

Selle kategooria kolm- ja nelirattaste puhul võivad liikmesriigid kehtestada eraldi oskuste ja käitumise eksami. AM-kategooria sõidukite eristamiseks võib juhiloale kanda siseriikliku koodi;

[...]“

10 Direktiivi 2006/126 artikkel 13 „Ühenduse ja kolmandate riikide juhiloamudelite vastavus“ on sõnastatud järgmiselt:

„1. Komisjoni nõusolekul kehtestavad liikmesriigid enne käesoleva direktiivi rakendamist väljastatud juhilubade ja artiklis 4 määratletud kategooriate vastavuse.

Pärast komisjoniga konsulteerimist võivad liikmesriigid teha oma siseriiklikesse õigusaktidesse artikli 11 lõigete 4, 5 ja 6 sätete rakendamiseks vajalikke korrektiive.

2. Enne 19. jaanuari 2013 antud mis tahes juhtimisõigust ei võeta ära ning nende suhtes ei kohaldata kuidagi käesoleva direktiivi sätteid.“

- 11 Direktiivi 2006/126 artikli 16 „Ülevõtmine“ lõigetega 1 ja 2 kohustati liikmesriike esiteks võtma vastu ja avaldama hiljemalt 19. jaanuaril 2011 õigus- ja haldusnormid, mis on vajalikud direktiivis loetletud sätete, sealhulgas artikli 4 lõigete 1 ja 2, artikli 7 lõike 1 punkti b ja artikli 13 järgmiseks, ning teiseks kohaldama ülevõetud sätteid alates 19. jaanuarist 2013.

Rumeenia õigus

- 12 Seadus nr 203/2012, millega muudetakse ja täiendatakse valitsuse erakorralist määrust nr 195/2002 liikluse kohta avalikel teedel (legea nr. 203/2012 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (*Monitorul Oficial al României*, nr 760, 12.11.2012), millega võeti Rumeenia õigusesse üle teatavad direktiivi 2006/126 sätted, on kohaldatav alates 19. jaanuarist 2013. Selle seadusega muudeti valitsuse erakorralist määrust nr 195/2002 liikluse kohta avalikel teedel (Ordonanța de urgență a Guvernului nr 195/2002 privind circulația pe drumurile publice; (*Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 670, 3.8.2006) (edaspidi „OUG nr 195/2002“) ja selle erakorralise määruse rakendusmäärust niisugusena, nagu see on heaks kiidetud valitsuse otsusega nr 1391/2006 (Hotărârea Guvernului nr 1391/2006, *Monitorul Oficial al României*, I osa, nr 876, 26.10.2006).
- 13 Nimetatud direktiivi ülevõtmise tagamiseks tunnistati kehtetuks OUG nr 195/2002 rakendusmääruse artiklid 160 ja 161, mis käsitlesid mopeede.
- 14 Enne seaduse nr 203/2012 jõustumist oli OUG nr 195/2002 rakendusmääruse artikli 160 lõikes 2 ette nähtud, et „[i]sikud, kellel ei ole juhiluba, võivad juhtida avalikul teel mopeedi vaid juhul, kui nad tõendavad, et nad on lõpetanud liikluseeskirjalase kursuse mootorsõidukijuhtide koolitamise luba omavas asutuses“.
- 15 Selle rakendusmääruse artikli 161 lõikes 2 oli enne seaduse nr 203/2012 jõustumist täpsustatud, et „[a]valikul teel liigeldes peab jalgratturitel olema isikutunnistus ning mopeedijuhtidel peab lisaks olema tunnistus liikluseeskirjalase kursuse läbimise kohta ja sõiduki registreerimistunnistus“.
- 16 OUG nr 195/2002 artikli 6 punktides 6 ja 21 on määratletud mõisted „mootorsõiduk“ ja „mopeed“. Samas on täpsustatud esiteks, et „mopeedid [...] loetakse kuuluvaiks mootorsõidukite hulka“, ning teiseks, et kerged neljarattalised sõidukid „[s]amastatakse mopeedidega“.
- 17 Määruse nr 195/2002 artikli 20 lõiked 1–3 on sõnastatud järgmiselt:
- „1) Isikul, kes juhib avalikul teel mootorsõidukit, trammi, ainult põllumajandus- ja metsatöölde kasutatavat traktorit või liikurmasinat, peab olema vastav juhiluba.
- 2) Juhilubasid antakse välja järgmistele sõidukikategooriatele: AM [...].
- 3) Nende lõikes 2 nimetatud sõidukikategooriate kirjeldus, mille jaoks väljastatakse juhilubasid, sisaldub lisa nr 1.“
- 18 OUG nr 195/2002 lisa 1 loetleb sõidukikategooriad, mille jaoks väljastatakse juhilubasid vastavalt artikli 20 lõikele 2. Selle lisa punktis a on „AM-kategooria“ määratletud nii, et sellesse kuuluvad „mopeedid“.
- 19 OUG nr 195/2002 artikli 23 lõiked 1 ja 9 on sõnastatud järgmiselt:
- „1) Õigus juhtida mootorsõidukit [...] avalikul teel antakse ainult isikule, kellel on kehtiv juhiluba, mis vastab kategooriale, millesse sõiduk kuulub, või igale isikule, kellel on ette näidata muu seda asendav dokument, mis lubab avalikul teel liigelda.

[...]

9) Juhiloa saamiseks sooritatav eksam koosneb teoreetiliste teadmiste kontrollist ja sõidueksamist, mille käigus kontrollitakse praktilisi oskusi ja käitumist vastavalt taotletava juhiloa kategooriale. Eksami praktiline osa koosneb AM-kategooria sõiduki puhul ainult oskuste kontrollist spetsiaalselt sisse seatud radadel. Juhiloa saamise tingimused kehtestatakse määrusega.“

Põhikohtuasja asjaolud ja eelotsuse küsimus

- 20 C. Popescul on registreerimistunnistus kategooriasse L6e klassifitseeritud kergele neljarattalisele sõidukile, mille mark on Aixam ja mis samastatakse mopeediga, ning tunnistus, mis tõendab, et ta on läbinud liicluseeskirjalase kursuse mopeedi juhtimiseks avalikul teel. Need temale 2010. aastal väljastatud dokumendid andsid talle OUG nr 195/2002 rakendusmääruse enne 19. jaanuari 2013 kehtinud redaktsiooni artiklite 160 ja 161 kohaselt õiguse niisuguse sõidukiga liigelda.
- 21 Alates 19. jaanuarist 2013 hakati mopeedi või muude sellega samastatud sõidukite juhtimiseks avalikul teel Rumeenias nõudma juhiluba vastavalt seadusele nr 203/2012, millega mõnede direktiivi 2006/126 sätete siseriiklikku õigusesse ülevõtmiseks muudeti OUG nr 195/2002.
- 22 C. Popescu esitas mitme siseriikliku ametiasutuse vastu Curtea de Apel București (Bukaresti apellatsioonikohus, Rumeenia) kaebuse, et tema enne 19. jaanuari 2013 omandatud avalikul teel mopeedi juhtimise õigust tunnustatakse ka pärast seda kuupäeva, ilma et ta oleks kohustatud selleks täitma täiendavaid formaalsusi, ning et pädev asutus annaks talle välja dokumendi, mis seda õigust kinnitab. Ta põhjendas oma kaebust sellega, et uus, seadusest nr 203/2012 tulenev kord on direktiiviga vastuolus.
- 23 Kuna C. Popescu esitas ka väite, et seadusega nr 203/2012 muudetud OUG nr 195/2002 teatavad sätted on vastuolus põhiseadusega, pöördus Curtea de Apel București (Bukaresti apellatsioonikohus) Curtea Constituțională (põhiseaduslikkuse järelevalve kohus, Rumeenia) poole.
- 24 Curtea Constituțională (põhiseaduslikkuse järelevalve kohus, Rumeenia) lükkas 5. detsembri 2013. aasta otsusega põhjendamatu tõttu tagasi väite vastuolu kohta põhiseadusega, sest siseriiklikud õigusnormid, millele C. Popescu viitas, on Rumeenia põhiseadusega kooskõlas, ning selgitas, et liidu õigusnormide tõlgendamine ei kuulu tema pädevusse, kuna see eesõigus on ainult Euroopa Liidu Kohtul.
- 25 Viimati nimetatud kohtuotsuse põhjal tunnistas Curtea de Apel București (Bukaresti apellatsioonikohus) C. Popescu kaebuse vastuvõetamatuks.
- 26 C. Popescu esitas selle kohtuotsuse peale Înalta Curte de Casație și Justiție (Rumeenia kõrgeim kassatsioonikohus) kassatsioonkaebuse, väites, et seaduse nr 203/2012 sätted ei ole kooskõlas direktiivi 2006/126 põhjendusega 5 ja artikli 13 lõikega 2, milles on nähtud ette, et enne 19. jaanuari 2013 antud mis tahes juhtimisõigust ei võeta ära ning nende suhtes ei kohaldata kuidagi selle direktiivi sätteid.
- 27 Vastustaja Inspectoratul General al Poliției Române (Rumeenia politseiamet) väitis, et määrusesse OUG nr 195/2002 seadusega nr 203/2012 tehtud muudatused, millega kohustati mopeedi juhtimiseks juhiluba omandama, tehti eesmärgiga parandada liiklusohutust, sest see, kui juhid omandavad sobiva kursuse käigus vajalikud teoreetilised teadmised ja praktilised oskused, vähendaks mopeedijuhtidega toimuvate liiklusõnnetuste arvu ja tagajärgi.

28 Neil asjaoludel otsustas Înalta Curte de Casație și Justiție (kõrgeim kassatsioonikohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [...] direktiivi 2006/126 [...] sätted lubavad Rumeenia riigil kohustada mopeedijuhte, kellel on ametlik dokument, mis andis neile juhtimisõiguse avalikel teedel enne 19. jaanuari 2013, nõutava juhiloa samasuguste katsete või eksamite sooritamise teel, nagu on ette nähtud muude mootorsõidukite puhul, et nad saaksid juhtida mopeedi ka pärast nimetatud kuupäeva?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

- 29 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas direktiivi 2006/126 sätteid, eriti artikli 13 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis on vastu võetud selle direktiivi liikmesriigi õigusesse ülevõtmiseks ja mis lõpetavad õiguse juhtida mopeedi ilma sellise juhiloata, mille väljaandmiseks tuleb sooritada samasugused katsed või eksamid, nagu on ette nähtud muude mootorsõidukite puhul.
- 30 Direktiivi artikli 13 lõige 2 sätestab, et enne 19. jaanuari 2013 antud mis tahes juhtimisõigust ei võeta ära ning nende suhtes ei kohaldata kuidagi selle direktiivi sätteid ning direktiivi põhjenduse 5 kohaselt ei tohiks direktiiv piirata enne selle kohaldamiskuupäeva antud või saadud olemasolevaid juhtimisõigusi.
- 31 Sellega seoses väidab C. Popescu, et seaduse nr 203/2012 vastuvõtmisel, millega võeti Rumeenia õigusesse üle direktiiv 2006/126, ei võinud piirata olemasolevaid, enne selle seaduse jõustumist omandatud juhtimisõigusi. Tema väitel tuleb direktiivi artikli 13 lõiget 2 tõlgendada osutavana igasugusele juhtimisõigusele, mida liikmesriik on tunnustanud – isegi ilma, et selle kohta oleks välja antud ametlikku dokumenti –, ning mitte üksnes õigustele, mille kohta on antud välja materiaalses vormis juhiluba või võrdväärne dokument.
- 32 C Popescu tugineb oma arutluses eelkõige selle sätte sõnastuse rumeeniakeelsele versioonile, milles esineb nii väljend „drept de conducere acordat“, mis sisaldab mõistet „drept“, mis tavaliselt viitab õigusele kui sellisele ja mitte antud õigust tõendavale dokumendile, kui ka sõna „acordat“, mis tähendab täht-tähelt „antud“ ning võib seonduda nii õiguse kui ka seda õigust tõendava dokumendiga.
- 33 Kuid nagu tõdeb ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 42, võib prantsuskeelses keeleversioonis kasutatud väljendi „droit de conduire délivré“ sõnasõnaline tõlgendus – eelkõige sõna „délivré“ (väljastatud) tavatähendusest lähtudes – viia järeldusele, et direktiivi 2006/126 artikli 13 lõike 2 sõnastus eeldab, et selle õigusnormi kohaselt ei mõjuta kõnealuses direktiivis sätestatud nõuded ainult sõnaselget juhtimisõigust, mis tuleneb ametlikult, tavaliselt halduse üksikakti vormis enne 19. jaanuari 2013 antud aktist.
- 34 Seega ilmneb, et direktiivi 2006/126 artikli 13 lõike 2 erinevate keeleversioonide vahel on lahknevused.
- 35 Siinkohal tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei saa ühes keeleversioonis kasutatud liidu õigusnormi sõnastus olla selle sätte tõlgendamise ainus alus ja sellele keeleversioonile ei saa tõlgendamisel anda eelist muude keeleversioonide ees. Liidu õigusnorme tuleb tõlgendada ja kohaldada ühetaoliselt, arvestades Euroopa Liidu kõigis keeltes kehtivaid versioone. Kui liidu õigusakti erinevates keeleversioonides on erinevusi, tuleb asjaomast sätet tõlgendada lähtuvalt selle õigusakti üldisest ülesehitusest ja eesmärkidest, mille osa see säte on (kohtuotsused, 28.7.2016, Edilizia Mastrodonato, C-147/15, EU:C:2016:606, punkt 29, ja 22.9.2016, Breitsamer und Ulrich, C-113/15, EU:C:2016:718, punkt 58).

- 36 Esiteks, mis puutub direktiivi 2006/126 üldisesse ülesehitusse, on oluline märkida, et see direktiiv võtab kasutusele ühenduse ühtse juhiloamudeli, mis näeb ette liikmesriikides olemasolevate erinevate juhilubade asendamise ja uue juhiloakategooria mopeedijuhtide jaoks. Direktiivi artikkel 4 fikseerib ja määratleb seega erinevad juhiloa kategooriad, millega liikmesriigid, kes igauks on määratlenud oma riigi juhiloakategooriad, peavad kehtestama vastavuse (vt selle kohta kohtuotsus, 26.4.2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punkt 40).
- 37 Selles kontekstis on Euroopa Kohus juba otsustanud, et selle direktiivi artikkel 13 „Ühenduse ja kolmandate riikide juhiloamudelite vastavus“, milles esineb väljend „antud [...] juhtimisõigus[...]“, eesmärk on üksnes lahendada enne selle direktiivi rakendamist omandatud õiguste ja selles direktiivis määratletud erinevate juhiloakategooriate vastavuse küsimus (vt selle kohta kohtuotsus, 26.4.2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punkt 41), ehk liikmesriikide poolt kehtestatud erinevate juhilubade kategooriate ja direktiivist 2006/126 tulenevate juhilubade kategooriate vahelise vastavuse küsimus.
- 38 Sellest kohtupraktikast tuleneb, et kõnealune säte puudutab üksnes varasemate juhilubade ja uue, ühenduse ühtse mudeli omavahelist vastavust.
- 39 Seda tõdemust kinnitab ka direktiivi 2006/126 ettevalmistavate materjalide uurimine, millest ilmneb, et direktiivi artikli 13 lõige 2 lisati Euroopa Parlamendi algatusel, kes põhjendas selle sätte lisamist täpsustusega, et „endiste juhilubade vahetamine“ ei tohi mitte mingil juhul tuua kaasa omandatud õiguste kaotamist või piiramist erinevate sõidukikategooriate juhtimisõiguse osas (vt selle kohta kohtuotsus, 26.4.2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punkt 42).
- 40 Teiseks, mis puutub direktiivi 2006/126 eesmärki, siis tuleb meenutada, et nagu kinnitavad selle direktiivi põhjendused 2, 8, ja 13, on selle eesmärk eelkõige liiklusohutuse parandamine.
- 41 Vastavalt direktiivi põhjendusele 2 aitavad juhilubasid käsitlevad eeskirjad parandada liiklusohutust. Direktiivi põhjendus 8 märgib, et „liiklusohutust silmas pidades tuleks ette näha juhilubade väljastamise miinimumnõuded“. Direktiivi põhjenduse 13 kohaselt „[suurendab m]opeedi juhtimiseks vajaliku juhiloa kategooria kehtestamine [...] eelkõige liiklusohutust kõige nooremate juhtide hulgas, kes statistika järgi osalevad liiklusõnnetustes kõige sagedamini“.
- 42 Kuigi mopeedid ei kuulunud direktiivi 91/439 kohaldamisalasse, laiendas direktiiv 2006/126, mis selle direktiivi asendas, seda kohaldamisala ja viis sisse seda tüüpi sõidukite juhiloa nõude.
- 43 Alates 19. jaanuarist 2013 on liikmesriigid vastavalt direktiivi artikli 16 lõigetele 1 ja 2, mis näevad ette, et nad peavad kohaldama selle direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud õigusnorme, kohustatud kasutusele võtma mopeedi juhtimiseks uue juhilubade kategooria. Direktiivi 2006/126 artikli 7 lõike 1 punkti b kohaselt väljastatakse need load taotlejatele, kes on sooritanud teooriaeksami, ja kui liikmesriigi seadusandja on nii otsustanud, siis ka läbinud edukalt praktilise eksami ja/või arstliku läbivaatuse.
- 44 Vaieldamatult on nõue, et mopeedijuhid omandaksid teoreetilised teadmised ja vajaduse korral praktilised oskused, suunatud liiklusohutuse tõstmisele. Nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktis 54, annab vajadus omandada eelnevalt juhiluba ka võimaluse kohaldada mopeedijuhtide suhtes liikluseeskirja rikkumise puhul liikmesriigi õigusnorme juhiloa äravõtmise, peatamise, uuendamise või tühistamise kohta.
- 45 Nagu ka Rumeenia ja Slovakkia valitsus on oma seisukohtades õigesti märkinud, takistaks seega direktiivi 2006/126 artikli 13 lõike 2 selline tõlgendus, mis keelaks liikmesriikidel karmistada tingimusi, mis kehtisid enne 19. jaanuari 2013 avalikel teedel mopeedi juhtimisõiguse suhtes, liidu seadusandja poolt taotletava liiklusohutuse parandamise eesmärgi saavutamist.

- 46 Seega tuleb konstateerida, et nii direktiivi 2006/126 süstemaatilisesst kui ka teleoloogilisest tõlgendusest tuleneb, et artikli 13 lõige 2 puudutab üksnes juhiloa või võrdväärsete ametlike dokumentide olemasolu, mis annavad sõnaselgelt nende omajatele juhtimisõiguse.
- 47 Mis puutub täpsemalt põhikohtuasja tehisoludesse, siis Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub, et C. Popescul oli enne 19. jaanuari 2013 õigus liigelda mopeedile vastava kategooria sõidukiga kui mopeediga samastatud neljarattalise sõiduki registreerimistunnistuse ja avalikul teel mopeedi juhtimiseks liikluseeskirjalase kursuse läbimist tõendava tunnistuse omanikul. Kuna ta ei ole juhiloa ega sellega võrdväärse dokumendi omanik, ei saa ta seepärast tugineda nimetatud direktiivi artikli 13 lõikes 2 ette nähtud kaitsele, et Rumeenia pädev ametiasutus tunnustaks tema mopeedi juhtimise jätkamise õigust ilma täiendavate formaalsuste täitmiseta ja annaks talle seda õigust tunnistava ametliku dokumendi.
- 48 Eeltoodud kaalutlustest lähtuvalt tuleb küsimusele vastata, et direktiivi 2006/126 sätteid, eriti artikli 13 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis on vastu võetud selle direktiivi liikmesriigi õigusesse ülevõtmiseks ja mis lõpetavad õiguse juhtida mopeedi ilma sellise juhiloata, mille väljaandmiseks tuleb sooritada samasugused katsed või eksamid, nagu on ette nähtud muude mootorsõidukite puhul.

Kohtukulud

- 49 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/126/EÜ juhilubade kohta ja eelkõige selle artikli 13 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et selle direktiivi sätetega ei ole vastuolus siseriiklikud õigusnormid, mis on vastu võetud kõnealuse direktiivi liikmesriigi õigusesse ülevõtmiseks ja mis lõpetavad õiguse juhtida mopeedi ilma sellise juhiloata, mille väljaandmiseks tuleb sooritada samasugused katsed või eksamid, nagu on ette nähtud muude mootorsõidukite puhul.

Allkirjad